

Zespół pałacowo-parkowy w Wilanowie Piękne włości Ich Królewskich Mości Wilanowski Park Kulturowy

Król Jan III nabył posiadłość Milanów w 1677 roku. Z jego inspiracji i pod jego czujnym okiem w kolejnych latach powstał tu barokowy pałac, zaprojektowany przez Augustyna Locciego Młodszego. Wokół pałacu założono wspaniałe ogrody, folwark z budynkami gospodarczymi oraz zwierzyniec. Wilanowska rezydencja, położona w pobliżu Warszawy, zapewniała Janowi III i jego rodzinie wytchnienie, równocześnie była na tyle blisko Zamku Królewskiego – oficjalnej siedziby króla, Sejmu i Senatu, że monarcha nie tracił kontroli nad biegiem zdarzeń.

Za czasów Jana III pałac składał się z korpusu głównego z galeriami ogrodowymi i wieżami, poprzedzonego dwudzielnym dziedzińcem. Skrzydła boczne zostały zbudowane z inicjatywy kolejnej właścicielki Wilanowa, Elżbiety Sieniawskiej, według projektu Giovanniego Spazzia w latach 1720-1729. Sieniawska zdecydowała się na nawiązanie do architektury korpusu głównego pałacu, pochodzącego z czasów Jana Sobieskiego, dzięki czemu cała kompozycja stanowi tak harmonijną całość.

W ostatniej ćwierci XVIII wieku ówczesna właścicielka Izabela Lubomirska zleciła swojemu architektowi Szymonowi Bogumiłowi Zugowi zbudowanie wokół dziedzińca budynków Kordegardy, Kuchni i Łazienki. Mimo, iż prezentują one już styl wczesnoklasycystyczny, ich elegancka architektura znakomicie współgra z barokowym pałacem. Również z polecenia Lubomirskiej południowa część ogrodu została przekształcona w stylu angielsko-chińskim.

Izabela Lubomirska przekazała posiadłość córce Aleksandrze i jej mężowi Stanisławowi Kostce Potockiemu. Z ich inicjatywy w 1805 roku w pałacu wilanowskim otwarto muzeum, dostępne dla ludzi wszystkich stanów. Kolekcja dzieł sztuki, zapoczątkowana już przez Jana III i powiększona przez kolejnych właścicieli, została wzbogacona zakupami Potockich. W pałacu wilanowskim prezentowano zarówno apartamenty królewskie Jana III i Marii Kazimierzy wraz z pamiątkami po Sobieskich, jak i znakomitą kolekcję sztuki europejskiej, polskiej i orientalnej. Znalazły się w niej wybitne przykłady malarstwa (dzieła m.in. Cranacha, Lievensa, Rubensa, Batonięgo czy Graffa), waz antycznych, biskwitów oraz orientального rzemiosła artystycznego. Perłą zbiorów do dziś pozostaje „Portret konny Stanisława Kostki Potockiego” J.-L. Davida – jedyne dzieło tego wielkiego malarza w polskich zbiorach.

źródło: www.wilanow-palac.pl/historia

Długość trasy: 3,5 km

Do potwierdzenia: 23 PK (22 + LOP)

Legenda

- ⊐ pomnik, obelisk
- ⚡ figura religijna
- × inny obiekt
- × brak przejścia

Na planie zespołu pałacowo-parkowego w Wilanowie czerwonymi okręgami zaznaczono punkty kontrolne (PK). Do każdego z nich zadano pytanie. Odpowiedzi na pytania, jako potwierdzenie przebycia trasy, należy dostarczyć do organizatora.

18/W/17

Park otwarty codziennie od godz. 9.00 do zmierzchu
Wstęp płatny 5 zł (ulgowy 3 zł)
Czwartek – wstęp wolny

Opracowanie trasy i kreślenie mapy:
Dariusz Mazurek
Aktualność: listopad 2017 r.

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (18/W/17)

PK 1	Wozownia. Wybudowana, podobnie jak domek dozorczy i ujeżdżalnia, w poł. XIX w. pełni obecnie funkcje edukacyjne. Po ile szprych mają koła w stojącym przed wozownią pojeździe?
PK 2	Pierwsze na świecie Muzeum Plakatu. Mieści się ono na terenie dawnej ujeżdżalni, z której wykorzystano zachowaną po wojnie fasadę. W jego zbiorach znajdują się prace H. Toulouse-Lautreca i St. Wyspiańskiego oraz dzieła mistrzów polskiej szkoły plakatu. Na czym wspierają się brzuchy koni strzegących wejścia do Muzeum?
PK 3	Przedpole Pałacu w Wilanowie. Co mieściło się tutaj w średniowieczu?
PK 4	Wzniesione w 1836 r. mauzoleum poświęcone Aleksandrze i Stanisławowi Kostce Potockim. Kamienny, neogotycki grobowiec wykonano wzorując się na nagrobku króla Kazimierza Wielkiego z katedry na Wawelu. Czyjej roboty są figury? (podaj imię)
PK 5	Gaj Akademos. Przed wejściem do niego ustawiono dwa pomniki poetów wychwalających życie na wsi. Czyje imię wyryto na urnie?
PK 6	Budynek oranżerii zwanej także pomarańczarnią to obecnie miejsce wystaw czasowych i eventów. Ile okrągłych kolumn wspiera portyk?
PK 7	Koryncka kolumna z orłem proj. Christiana D. Raucha. Została ona zakupiona w 1858 r. przez Augusta Potockiego, jednego z późniejszych właścicieli Wilanowa. Ile kamiennych płyt stanowi otoczenie kolumny?
PK 8	Altana Chińska to wybudowany w latach 1805 - 1812 element angielskiego parku krajobrazowego. Jej dach z latarnią, zwieńczoną dwoma półksiężycami i turecką czapką, zdobią fantazyjne malowidła freskowe. Ile smoków fruwa pod dachem altany?
PK 9	Park Północny. Tabliczka informacyjna z fotokodem. Co się tutaj znajduje?
PK 10	Sztuczna wyspa z pomnikiem Bitwy Raszyńskiej 1809 roku. Stojący tutaj monument upamiętnia kapitana Ksawerego Burskiego, który poległ podczas ataku na posterunek wojsk austriackich w Wilanowie. Z ilu metalowych słupków składa się ogrodzenie pomnika?
PK 11	Przypominający miniaturę średniowiecznego zamku budynek to dawna pompownia. Wzniesiona wg projektu H. Marconiego w poł. XIX w. służyła do zasilania w wodę fontann parkowych. Co ustawiono w wodzie przed budynkiem?
PK 12	Słup powodziowy pokazujący poziom wód Wisły w latach największych wylewów rzeki. Kiedy miał miejsce najniższy, uwzględniony na słupie, poziom rzeki?
PK 13	Tablica upamiętniająca rozstrzelanych na terenie parku wilanowskiego 26 Powstańców Warszawskich. Ile wynosi suma wszystkich cyfr znajdujących się na tablicy?
PK 14	To drzewo dorasta do 25 m wysokości. Jego owocem jest spłaszczony, żeberkowany orzeszek. Dobrze znosi przycinanie. Z jakiego gatunku drzewa utworzono tutejsze szpalery?
PK 15	XIX-wieczny sarkofag poświęcony Stanisławowi Kostce Potockiemu ufundowała jego żona, Aleksandra. W ogrodzie wilanowskim ustawiono go w 1964 r. po przenosinach z Gucin Gaju (obecnie tereny Służewa). Kamień pamiątkowy. W którym roku ufundowano kamień?
PK 16	Postument z urną powstał w XIX w. Poświęcono go braciom Ignacemu i Stanisławowi Kostce Potockim, a do parku w Wilanowie trafił w 1963 r., podobnie jak sarkofag, przeniesiony z Gucin Gaju. Co powierzone jest tym, którzy cenią cnoty i zasługi publiczne?
PK 17	Potok Służewiecki to przepływający przez park największy dopływ Wilanówki zwany czasem Smródką. Wodowskaz. Jaka największa liczba widnieje na wodowskazu?
PK 18	Holendernia to rodzaj obory dworskiej o charakterze dekoracyjnej, typowej dla epoki romantyzmu, budowli ogrodowej. Bryłę i elewacje takich obór stylizowano zwykle na malownicze ruiny, antyczne świątynie czy małe zamki. Ile okien wychodzi na wschodnią stronę budynku?
PK 19	Kolumna z krzyżem maltańskim to jeden z najstarszych obiektów związanych z Wilanowem. Pomnikiem tym chciano (prawdopodobnie) uczcić przymierze zawarte 31 marca 1684 r. między Zakonem Maltańskim a Polską, Austrią i Wenecją. Na ile złotych nitów połączono krzyż?
PK 20	Góra Bachusa to usypany jeszcze za czasów króla Jana III Sobieskiego punkt widokowy. W znajdujących się pod nią piwnicach przechowywano wino. Ile kamiennych progów mija się wchodząc na szczyt pagórka?
PK 21	Pawilon rzeźby wybudowano w 2010 r., aby chronić i bezpiecznie eksponować zabytkowe rzeźby. Jego forma architektoniczna jest dalekim nawiązaniem do namiotu lub grupy namiotów - widoku, który często towarzyszył królowi Janowi III podczas jego wypraw wojennych. Kto zarządza terenem, na którym stoi neogotycka brama?
PK 22	Zegar słoneczny powstał ok. 1684 roku i jest dziełem kilku twórców. Jego kompozycję plastyczną zaprojektował Augustyn Locci, założenie zegara wykreślił matematyk Adam Kochański, któremu z kolei radą służył Jan Heweliusz. Co służy za wskazówkę zegara?
PK 23	LOP: Ile tabliczek z fotokodami ustawiono wzdłuż prowadzącej na wyspę grobli?

Odpowiedzi należy przelać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.
Przesłanie odpowiedzi oznacza zgodę na umieszczenie na liście osób, które przebyły TRInO.